

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V srédo 29. Prosenca 1845.

List 5.

**Blagerodnemu gospodu
L. MARTINAKU,**
učeniku pesmeništva in govorništva na c. k. Ljubljanskim učelišu
po srečno prestani bolezni hvaležni učenci. *)

Solzé so nam po licah lile,
Sercé vsm trepetalo je,
Ko so bolezni hude sile
Naš mili oča! Te obšle,
Ki ljubiš nas, ko lastne sine
Iz serca svojga globočine.

V nesreči napojén' oblaki,
Ki scer ne nosi jih nebó,
Perplavali so v černim mraki,
Z tamó pokrili Ti okó,
Zaparna njih je teža céla
Nad Tvojo posteljo visela.

Je hotla jenjat' presti Tvoje
Dni Parka neusmiljena,
Pred ko končal si delo svoje;
V krivici svoji mislila
V let Tvojih Te nar lepši moči
Zročiti groba tamni noči.

Previdnost, ki v nebés višavi
'Z noči sovražne dan budí,
Se Tebe spomni: Naj ozdravi,
Na zemlji — rēce — naj živí
V prid svoje ljube rodovíne,
V mladosti prid in domovine!

In gléj! bežé prikazni černe,
Teló spét zapustí slabost,

Nazaj se préšnja móč spét verne
In da Ti zdravja spet sladkóst.
Té sreče je z Teboj delézna
Učencov množica hvaležna.

Za Tébe slédno serce bije,
Naš učenik prepoštovan!
Okó solzé veséle líje,
Ker oča! si nam zopet dan;
Naj krajska — mnoge, mnoge leta —
Mladost poštuje Te očeta.

Ptizhi so veliki dobrotniki kmetijstva.

(Konez.)

26. Zherna sholna, (*krekort, kreka, kljukovez, klokar, maverza, Schwarzspecht, Hohlkran, picus martius*), se dershi v velikih, posebno jelovih gojsdeh, in shiví vezhidel od mergolinov in zherrov, kakor tudi od semen, orehov in jerebikovja. Ta ptizh bi bil prav koristen, zhe bi le takó rad sa zhelbami ne ferzhal.

27. Selena sholna, (*selenják, ruga, Grünspecht, picus viridis*), shiví v goftih gojsdeh, in se redi nar raji od mergolinov. Ta ptiza je prav koristna in pokonzhá veliko mnoshizo drevesnih kebrov, kakor tudi drusih shkodljivih zhervov; torej je tudi ne gré loviti in moriti.

28. Pisana sholna, (*velki detal, Bunt- oder Rothspecht, grosser Baumhackel, picus major*), se dershi majhnih gojsdov in vertov, in shiví od mnogoverstnih kebrov, drekoberbzov, drusih mergolinov, zhervov, sheloda, leshnikov i. t. d. Tudi ta ptizh je koristen, sató bi se imel krog in krog pri shivljenju puštit. — Ravno to velja tudi od:

29. Bresaste sholne (*frédniga detala, Weissspecht, picus medius*), in od

30. Male sholne, (*maliga detala, Grauspecht, picus minor*).

31. Plesovz, (*pisani plesovz, plesovt, Baumklette, Grauspecht, Baumläuferl, certhia familiaris*), shiví v gojsdeh in verteh od drevesnih mergolinov in njenih meshizhkov. Prav slo koristna ptiza je.

*) Prav radi smo ta lepi spominik v »Novice« vzeli; pervič zato, kér je lepo slišati, kakó učenci svojiga učenika ljubijo in častijo; drugič pa tudi zato, kér nas prav zlo veseli, de so se tudi učenci pete in šeste šole slovenskiga pismenstva poprijemati začeli in de jim, razun ptujih jezikov, tudi nar lepši materni jezik kaj velja. Ravno v teh dveh šolah, kjer se učenci pesmeništva (poezije) in govorništva (retorike) učijo, imajo učeniki priložnosti dovelj, svojim učencam ljubezin do materniga jezika in domovine globoko v serce vtisniti in jih, razun nemškiga in latinskiga jezika, tudi slovenskiga vaditi.